

Gustava blev myndig 1862 och senare samma år omyndig

Ur "Karlssönernas Barrud" (Alf G. 2002)

T v: Fredrika Bremer (f 1801). T h: Gustava J:dr (f 1836).

År 1862, när Karl XV var regent i Sverige och Abraham Lincoln president i USA, blev Gustava Jonsdotter i Barrud myndig. Samma år började de första tågen att gå på Västra stambanan och Finnerödja var en av de stationer som togs i bruk det året.

Om vi, något förenklat, hävdar att det var Fredrika Bremers förtjänst att Gustava blev myndig just då, tack vare författarinnans opinionsbildande roman Hertha, så kan vi däremot inte beskylla Fredrika Bremer för att Gustava senare blev omyndig. Lika arvsrätt för män och kvinnor hade införts år 1845. Året efter blev det fritt fram för fruntimmer att ägna sig åt handel och hantverk (vilket sannolikt inte var någon stor sak i Barrud). I alla fall: Vid mitten av 1800- talet började kvinnorna i Sverige sin långa vandring mot målet att bli likställda med männen. Det gick inte så fort och man kom ju inte i mål ens under 1900- talet.

Efter år 1858 kunde i alla fall en ogift kvinna bli myndig, om hon fyllt 25 år. Gustava tog chansen och skrev till Häradsrätten i Hova på hösten 1861 och i januari året efter fick hon sitt myndighetsbevis. Hon hade då nyss fyllt 26 år. Men vad hade Gustava för nytta och glädje av att formellt vara myndig? Bra fråga! Kanske handlade det om självkänsla. Jag är någon som själv bestämmer om saker och ting, kunde hon tänka. I december månad år 1862 gifte sig Gustava med Carl Gustaf Carlsson från Eriksåsen. Därmed var det slut på självbestämmandet. En gift man var sin hustrus förmyndare. Först 1921 blev det ändring på detta.

Efter ett par års gästspel i Slottsbol övertog Gustava och Carl Gustaf gården i Barrud 1864. Där födde och fostrade de en dotter och fyra söner på sin trettiondedel (som 1887 utökades med en fjrtiondedel). Det gamla bostadshuset revs på 1870- talet och ersattes med ett nytt, minst dubbelt så stort som står där än idag. Dottern och yngste sonen emigrerade till Amerika 1893 och då hade Gustava varit änka i fyra år. Där, på andra sidan Atlanten, föddes det ena barnbarnet efter det andra från 1894 och framåt och det kom ett barnbarn (Birgit) i Barrud också, men först år 1913 och då var Gustavas dagar inom kort räknade.

Tillbaka till 1862: Gustava och Carl Gustaf gifte sig i december månad. Gjorde de möjligen en liten bröllopsresa på den nyinvigda järnvägen? De kanske begav sig från prästen i Kavelbron, till stationen i Finnerödja och åkte en sväng till Töreboda eller Hallsberg. Nej, troligen inte!